

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisati se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Živahna aktivnost na sredozemski fronti

Grki napredujejo v vseh treh glavnih operativnih prostorih: proti Valoni, pri Klisuri, pa tudi na severu — Angleške oklopne izvidnice prodrle do južnih obronkov Tobruka

Atene, 2. jan. s. (Ass. Press.) Zastopnik grškega vojnega ministrstva je sporočil, da grške čete v obalnem sektorju fronte še nadalje napredujejo od Himare v smeri proti Valoni. Italijani so izvedli na tem delu bojišča zadnje dni več močnih protinapadov s podporo tankov. Zlasti hudi so bili ti napadi v ponedeljek. Grki pa so vse protinapade zadržali in Italijanom nikjer ni uspelo prodrati. Po grških informacijah so imeli Italijani v teh bojih velike izgube. Na bojišču je ostalo več italijanskih tankov in Grki so zajeli več ujetnikov. Ob koncu bojev so pomaknili Grki svoje postojanke dalje proti severu.

Najhujši so bili boji včeraj in predvečernji pri Klisuri. Tu so dosegli Grki kljub slabemu vremenu važen uspeh ter so zavzeli severno od Klisure močno utrjeno italijansko pozicijo v gorovju. Zavzete italijanske postojanke so bile zavarovane s dvema linijama bodene žice ter so imele mnogo postojank za topove in strojnice. Italijani so razpolagali tudi s celim sistemom strelskih jarkov, ki so bili zvezani med seboj s podzemskimi rovli. Pri zavzetju teh postojank so Grki zaplenili med drugim 12 poljskih topov, 15 strojníc, več havib in več avtomatičnih pušk. Grki so na tem sektorju fronte znatno napredovali.

Tudi na severnem delu bojišča, kjer je vreme posebno slabo, so Grki po informacijah grškega vojnega ministrstva dosegli nove uspehe. Zavzeli so kljub močnemu italijanskemu odporu več postojank v gorovju.

Grško vojno poročilo

Atene, 2. jan. s. (Atenska tel. ag.) Grški generalni štab je objavil snoči naslednje 67. vojno poročilo:

Grške čete so izvedle več uspešnih lokalnih operacij v omejenem obsegu. Zajeli smo zopet več ujetnikov in mnogo vojnega materiala.

Pristanišče v Draču neuporabno

Atene, 2. jan. s. (Reuter). Po grških informacijah je pristanišče v Draču zaradi ponovnih angleških letalskih napadov povsem neuporabno. Italijani se zato za vojaške transporte poslužujejo pristanišča v Sv. Ivanu Medovanskem.

Predsednik Metaxas grškemu narodu

Atene, 2. jan. s. (Ass. Press.) General Metaxas je včeraj po radiu prečital grškemu narodu svojo novoletno poslanico.

Ministri predsednik pravi, da mora biti grški narod predvsem hvaležen onim, ki v bojni liniji na kopnem, na morju in v zraku tvegajo svoje življenje za Grčijo. Obenem pa mora biti grški narod z vsem srcem hvaležen usodi, da mu je bila dana prilika, da brani ono, kar je najdragocenejše za človeka. Končno je general Metaxas izrazil željo, da bo novo leto leto slave, zmagovitosti za grško vojsko ter srečno za grški narod.

na mesto med drugim alarmom, še pred polnočjo. Bombe so povzročile nekaj škod na zgradbah in zračni pritisk je razbil mnogo stekel na oknih. Le malo oseb je bilo tako močno ranjenih, da jih je bilo treba prepeljati v bolnico. Zgodaj zjutraj je bil v Londonu tretji letalski alarm.

Zjutraj je neko nemško letalo vržlo tudi eno samo eksplozivno bombo na neko vas v severnem Walesu. Več kmečkih hiš je bilo porušeni. Napad ni zahteval smrtnih žrtve, temveč je bilo samo nekaj oseb laže ranjenih.

Nemška letala so v teku noči vržla bombe tudi na več izoliranih točk v raznih delih države.

Bombe na Irsko

Dublin, 2. jan. s. (Reuter). Informacijski urad irske vlade javlja, da so neznana tuja letala snoči malo pred 22. vržla tri eksplozivne bombe na irsko ozemlje 30 milj severno od Dublina. Po angleškem mnenju so ta napad izvršila nemška letala.

Navicerti za irske ladje

Rim, 2. jan. AA. (Stefani). Sum, ki ga je zbudilo stališče londonske vlade nasproti irski, je včeraj dobil svoje potrdilo. Britanski blokadni minister je namreč napovedal sistem navicertov, ki se bo izvajal za irske ladje. Tako piše »Popolo di Roma«. To pomeni, da misli Anglija izvajati nasproti svobodni in neodvisni irski državi nezonsno nadzorstvo glede uvoza in izvoza. To ni prvič, da zavzema Velika Britanija sovražno stališče nasproti irski, nedvomno pa je značilno in je to treba spraviti v zvezo z grožnjami, ki so vse do nedavnega predstavljale argument, ki se je nanj skliceval dan za dnem britanski tisk glede irskih oporišč.

Angleško civilno letalstvo

London, 2. jan. s. (Reuter). Po uradnih podatkih so angleška civilna potniška letala preteklo leto v rednem prometu pre-

letela 5 milijonov milj. Pri tem so letala prevozila med drugim 30 milijonov pisem letalske pošte. Tudi v teku zime je bilo na teden prevoženih v rednem civilnem letalskem prometu po 100.000 milj na teden.

Civilni letalski promet v angleškem imperiju je postal posebno važen, ko se je pričela nemška grožnja z vpadom v Anglijo. V velikem razmahu angleškega civilnega letalskega prometa vidijo tudi znak, da je nemška blokada Anglije brez uspeha.

Angleška potniška letala so v teku preteklega leta vzdrževala redno letalsko službo s 34 državami, od katerih jih je 14 nevtralnih. Poleg angleških potniških letal so sedaj v službi angleško-civilnega letalstva tudi nizozemska in belgijska potniška letala, ki so o priliki vpadu v Belgijo in Nizozemsko pribežala v Anglijo.

Vsak narod kuje svojo usodo

Novoletni govor predsednika bolgarske vlade Filova, ki je takoj po govoru odpotoval na Dunaj

Sofija, 2. jan. AA. Ob novem letu je imel predsednik bolgarske vlade dr. Bogdan Filov včeraj ob 13.15 govor, v katerem je po radiu povedal bolgarskemu narodu sledeče:

Bolgarji! Pozdravljam vas ob novem letu 1941 in vam iz vsega srca želim, da vam to leto prinese mir, srečo in blagostanje. Preteklo leto 1940 se more označiti kot srečno za bolgarski narod. Kljub vojni, ki besni in ki se je že zelo približala našim mejam, se nam je posrečilo ohraniti razvoj gospodarskih in kulturnih možnosti. Toda je še nekaj velikega v minulemu letu: Mi smo bili srečni, ko smo videli propadanje nepravilnega diktata in da smo zopet vključili našo zlato Dobružo v meje matere domovine. Tako je mogel bolgarski narod, zahvaljujoč podpori Nemčije in Italije, uresničiti eno od svojih teženj, ki je bila najbolj značilna.

Novo leto pričakujemo z novimi upi in boljše bodočnost Bolgarije in s čvrstim zaupanjem v slavi pravice in resnice. V tako važnem trenutku ne smemo pozabiti na modrost, da Bog daje, toda da ne meče v koš. Spomnimo se tudi neke druge resnice in ta je, da vsak narod kuje svo-

jo usodo. Od nas samih je veliko odvisno, kakšno bo za nas leto 1941. Če hočemo zavarovati svoje interese in interese naše države, ako hočemo pripraviti svojim sinovom boljše bodočnost, moramo storiti vse in prenesti vse žrtve, ki se nalagajo v potrebnem momentu za blagostanje in uspeh Bolgarije.

Zato je danes neogibno bolj kakor kdajkoli potrebno, da se bolgarski narod zbere okoli prestola našega vrhovnega vodje kralja, da vsi Bolgari stopijo čvrsto na državno bojišče, da narod, kralj in vlada pokažejo v vsakem času edinstvo, brez katerega ni mogoče sploh rešiti velika narodna vprašanja.

To so želje, ki jih pošiljam bolgarskemu narodu s krepko vero, da bodo stvarne in da se moremo nadejati, da bo leto 1941 srečno leto.

Sofija, 2. jan. AA. Bolgarska telegraf-ska agencija poroča: Včeraj ob 14.05 je odpotoval na Dunaj predsednik vlade Filov v spremstvu soproge. Predsednik vlade, ki je zbolel, bo izkoristil božične praznike ter obiskal nekatere specialiste na Dunaju.

Japonska v vojni z Anglijo

Značilne izjave bivšega japonskega poslanika v Rimu

Tokio, 2. jan. AA. (DNB). V vprašanju, kakšen bi bil položaj Japonske v primeru sodelovanja z Anglijo in Zedinjenimi državami na Tihem oceanu, sta odgovorila japonska generala Sig Sugu in Takahashi, da je stališče Japonske odločno v zvezi s kitajskim sporom, kakor tudi s poslastvom Japonske, da ustvari nov red na Daljnem vzhodu. Admiral Sig Sugu je rekel, da japonsko stališče ne pomeni neizbežne vojne z Anglijo in Zedinjenimi državami. Toda prišlo bi do spora s silo, ki bi hotela preprečiti uresničitev novega reda na Daljnem vzhodu.

Tokio, 2. jan. AA. (DNB). Bivši japonski poslanik v Rimu in sedanjí svetnik zunanjega ministrstva Siratori je izjavil v novoletnem članku, objavljenem v listu Tokio Simbun v zvezi s sedanjim položajem, da je vojna med Nemčijo in Anglijo tudi vojna med Japonsko in Anglijo, ker bo izid vojne odločil o usodi Japonske. Izid vojne, je izjavil Siratori v svojem članku, je že popolnoma jasen. Gre samo še za to, koliko časa bo mogla Anglija vzdržati. V nadaljnjem članku Siratori poudarja, da sta nasprotnika Japonske in kitajskem sporu Anglija in Zedinjene države in ne Čaungking. To velja tudi za vzhodno azijski prostor, ki ga Anglija in Zedinjene države nečeta priznati zaradi svojih kapitalističnih teženj. Na koncu svoje izjave Siratori izraža prepričanje, da bo ameriški dolar doživel polom, čim bo končno prišlo do nove ureditve Evrope in Vzhodne Azije.

Tokio, 2. jan. AA. (DNB). Vojni minister Tojo je imel ob novem letu (2006) govor in je med drugim rekel, da je vojska odločena, da bo končala vojno na Kitajskem z uspehom. Pripravljena je tudi reagirati na vse preobrate, ki bi mogli nastati v današnjem zapletenem položaju. Vojska bo izpolnila pričakovanje prestola in naroda.

Incident v Peking

Sanghaj, 2. jan. s. (Ass. Press). V Pekingu se je primeril nov japonsko ameri-

ški incident, ki mu pripisujejo v tukajšnjih ameriških krogih precejšen pomen. O priliki izgovorov v nekem baru so bili ranjeni 4 ameriški mornarji, nakar jih je japonska policija še aretirala ter pridržala več dni v zaporu.

Rešeni potniki

z angleških in zavezniških ladij, ki so jih Nemci potopili v Tihem morju

Canberra, 2. jan. s. (Reuter). Avstralska vojna ladja je prepeljala 496 oseb z otoka Emiro v Bismarckovo otočju, kjer jih je 21. decembra izkrcala neka oborožena nemška trgovinska ladja. Rešenci so potniki in člani posadk z angleških, nizozemskih, francoskih in norveških ladij, ki so jih Nemci v zadnjih mesecih potopili v Pacifiku.

Rešeni potniki pripovedujejo, da je ladja, ki jih je prepeljala na Emiro, plula pod japonsko zaščito. Na neobljudenem otoku so Nemci pustili za potnike žive in majhen čoln, s kateri mso šele po poteku 24 ur smeli stopiti v stik s 150 km oddaljeno Novo Gvinejo. Nemški mornarji so potnike na otoku založili z zadostno količino sveže vode. Tudi življenje na nemški ladiji po pripovedovanju potnikov ni bilo prehuho. Redna dnevna hrana je obstajala iz črnega kruha, surove slanine in klobas.

Rešeni potniki in mornarji, ki so sedaj prispeli v Avstralijo, so z 10 potopljenih angleških in zavezniških ladij. Kakor je izjavil avstralski mornariški minister, je z nekaj drugih potopljenih ladij še 58 oseb na nemški ladiji. Med potopljenimi ladjami je bil tudi 8000tonski novozelandski barmik »Turacina«, ki ga je obvladala nemška ladja šele po junaškem odporu.

Sedaj so avstralske in angleške vojne ladje na delu v južnem Pacifiku, da naj-

Churchillova poslanica turškemu narodu

London, 2. jan. s. (Reuter). Ministrski predsednik Churchill je poslal turškemu narodu posebno novoletno poslanico, ki je bila včeraj prečitana tudi v turškem radiu.

Churchill pravi v svoji poslanici, da Anglija, ki je v letu 1940 prestala najhujše preizkušnje, z zaupanjem zre v novo leto, ker ve, da njena moč narašča in da jo Zedinjene države podpirajo. Nedavne zmage angleškega orožja v območju Sredozemlja so lahko predznak za dogodek v letu 1941. V hudih časih je dobro prijateljstvo največji blagoslov in tako je tudi Anglija v teh hudih mesecih srečna, da je deležna prijateljstva turškega naroda in turške vlade. V boljših dneh, ki bodo še nastopili, bo angleško-turško prijateljstvo gotovo največje važnosti za bodočnost sveta ter za varnost in napredek vseh svobodnih narodov.

Novi švicarski zvezni svet

Bern, 2. jan. AA. (Stefani). Novi predsednik švicarske zveze Wetter je včeraj dopoldne prevzel dolžnosti. V svojem poročilu švicarskemu narodu je Wetter rekel, da bo v bodočnosti švicarski narod morda prisiljen odreči se marsičemu, t. j., da doživi še mnogo težje stvari, kakor ga so bile dozdaj. Nedavni dogodki so pokazali, da Švici kljub temu, da je ohranila svojo nevtralnost, ni bilo prizanešeno. Švica pa bo še naprej vršila svojo dolžnost. Na koncu je Wetter pozval Švicarje, da povečajo proizvodnjo na vseh poljih.

Zvezni svet je sedaj takole sestavljen: Predsednik in finančni minister je Wetter, podpredsednik Deltet, zunanji minister Fille, poštni in železniški minister Celio, kmetijski minister Stampuli, pravosodni minister in policijski minister Steiger, vojni minister pa Kobel.

Bardija še zmerom ključ

položaja na libijski meji — Angleški bombniki na delu vzdolž Sredozemlja

Kairo, 2. jan. s. (Reuter). Potrjujejo, da so angleške oklopne izvidnice na božični dan nepričakovano prodrle do točke, ki leži samo dve milj od južnih obronkov Tobruka. Angleški oklopni oddelek je zasedel časno neko letališče pri Tobruku ter je ostal tam ves dan, preden se je zopet umaknil.

Medtem angleške prednje straže sedaj stalno operirajo že na daljavo 25 milj proti severozapadu od Bardie na cesti proti Tobruku.

Komunike angleškega poveljstva

Kairo, 2. jan. AA. (Reuter). Poveljstvo angleških sil na Sredozemskem morju poroča:

V torek so angleški bombniki hudo napadli sovražnikove čete in motorizirane prevoze, ki so hoteli pripeljati vojaški material v Bardio in zapadno od Bardije. Izvršenih je bilo več napadov in pri vsakem napadu so bombe padle na cilj. Naša lovška letala so bila ves dan delovna, toda ni prišlo do nobenega stika s sovražnikom. Pri Gamburi je bilo opaziti, kako na tleh gori neko sovražno letalo.

V noči od 30. na 31. decembra so bili leg tega so naša letala bombardirala prizvršeni napadi na Napoli in Taranto. Po-stanišče v Palermi in tovarno kemijskih izdelkov v Ceroni. V Tarantu so bili izvršeni napadi na pomorske edince in opaziti je bilo, kako je ena bomba zadela cilj.

V torek je bil izvršen 23. napad na Valono. Vremenske prilike so bile slabe, bilo pa je opaziti, da so vse bombe padle na odredene cilje, kjer je bila povzročena precejšnja škoda. Sovražnikova lovška letala so napadla naša letala in v borbi, ki je pri tem nastala, je bilo poškodovano neko sovražno letalo. Eno naša letala se ni vrnilo v svoje oporišče. Med patroliranjem 30. decembra so naša lovška letala sestrelila še eno letalo tipa »Kanc 506«.

V italijanski Vzhodni Afriki so bili iz-

vršeni napadi na sovražna letališča pri Gubi. Na letališču so nastali požari, ko so padle bombe. Bombe so padle poleg enega sovražnega letala, ki je bilo nato napadeno s strojniškim ognjem in verjetno uničeno. V Asabu so bili izvršeni napadi na preskrbovališča in skladišča ter druge vojaške objekte. Bombe so padle vzdolž obale in so bili izvršeni napadi s strojniškim ognjem na transport avtomobilov, ki so se vneli. Naša letala so napadla letališče v Dangili, kjer so nastali številni požari.

Kairo, 2. jan. AA. (Reuter). Vrhovno poveljstvo angleških sil je izdalo sledeče poročilo: Libija. V pokrajini Bardije je bilo naše topništvo zopet delovno. Na mejah Sudana in Kenije naše potrole nadaljujejo z delavnostjo. Tudi topništvo je delavno.

Sestreljena letala

Kairo, 2. jan. s. (Reuter). Po uradnih podatkih so Angleži v treh tednih ofenzive v Zapadni puščavi sestrelili že 200 italijanskih letal. Pri tem niso všteta letala, ki so bila uničena na italijanskih letališčih o priliki angleških letalskih napadov.

Kairo, 2. jan. s. (Reuter). Južnoafriški bombniki so v torek napadli letališče v Bardiri v italijanski Somaliji. En italijanski bombnik tipa Savoia 81 je bil na letališču uničen, dva druga pa sta bila poškodovana.

Italijanski vojni ujetniki v Indiji

Bombay, 2. jan. s. (Reuter). Neka angleška ladja je pripeljala v tukajšnje luko iz Egipta prvo skupino italijanskih vojskih ujetnikov, ki so bili zajeti v bojih v Zapadni puščavi. Med njimi so štirje generali, 300 častnikov in 627 vojakov. Vsi ujetniki so bili po železnici takoj prepeljani v ujetniško taborišče v notranjost Indije.

povzročili napadi preteklo noč malo škode in zelo malo žrtve.

London, 2. jan. s. (Reuter). V Londonu in v raznih drugih delih države je bil preteklo noč trikrat letalski alarm. Nemška letala so izvedla nekaj bombnih napadov na razne dele Anglije, toda v splošnem ti napadi niso imeli večjega obsega ter so povzročili razmeroma malo škode in malo žrtve.

Bombe so bile vržene na Liverpool in na pokrajine okoli Mersey, toda tu napad ni imel velikega obsega. Nočni lovci so stopili v akcijo proti napadalcem. Bombardiran je bil tudi zapadni del srednje Anglije in nekaj točk v vzhodni Angliji. V Londonu je bilo vrženih nekaj bomb

ZAPADNA FRONTA:

Močan napad na Bremen

in na invazijske luke ob Kanalu — Nemška letala so preteklo noč izvršila več bombnih napadov na angleško ozemlje

London, 2. jan. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja:

Preteklo noč so bombniki angleškega vojnega letalstva izvedli močan napad na razne objekte v Bremenu in na nemške invazijske luke ob Rokavskem prelivu.

London, 2. jan. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javlja v svojem današnjem jutrnjem komunicanju:

Sovražna letalska aktivnost se je preteklo noč razvijala preko široko razprostrtega ozemlja v Angliji in Walesu. Vrženih je bilo samo malo bomb in sicer na severozapadno Anglijo in na ozemlje Londona, kjer je bilo nekaj hiš poškodovanih. Manjše število oseb je bilo ubitih in nekaj oseb ranjenih. Drugod v Angliji so

Dve ženi v življenju Čajkovskega

Njegovo zakonsko življenje je bilo nezno, s kraljico svojega srca se pa ni nikoli sestal, čeprav sta se ljubila 13 let

Amerika je v lovu za senzacijski nedosegljiva. Mi v Evropi v najboljšem primeru prečitamo vesti o raznih ameriških novotarijah, nasmešno se in gremo zopet svojo staro pot. Tako nas ni spravila iz ravnotežja niti vest o predlogu, naj bi se ustanovilo v Ameriki ministrstvo za zabavo. Zanimiva je bila pa ta vest vendarle za ženski svet, kajti novo ameriško ministrstvo naj bi prevzela Elsa Maxwellova. Ta dama dobiva dan za dnem cele kupe

navadnih in priporočenih pisem, telefon neprestano poje v njeni pisarni, kjer pridno delata dva tajnika in ena tajnica, ki pa ne smorejo vse obsejne korespondence. Iz vseh krajev Amerike prihajajo pisma, v katerih ljudje prosijo Maxwellovo, naj jim svetuje, kako je treba prirediti prijeten družabni večer ali originalno zabavo. Elsa Maxwellova že deset let prodaja bogatim Američanom in Evropejcem svoje ideje, kako naj se dobro zabavajo, zlasti kako je treba prirediti zabavo, da bi po svoji originalnosti ali vsaj presenetljivosti zadovoljile še tako razvajene goste, visoko gospodo, ki tudi v teh časih nima drugih skrbi, kakor da se zabava.

Maxwellova je pred leti predlagala, naj se zgradi v Monte Carlu plavalni bazen tik morske obale. Tako je po njeni zaslugi zaslovelo letovišče Monte Carlo-Beach, ki je postalo najrentabilnejše podjetje francoske riviere. Ona je bila tista, ki je pripravila beneškega župana do tega, da je dal zgraditi za bogate goste Benetk najboljše opremljeno golfsko igrišče in tako so postale pred vojno Benetke zbirališče zapadno evropske plutokracije, navdušene za ta sport. Zapadna velenesta so dobila po njeni zaslugi najrentabilnejša družabna zabavišča.

Ce so se pa njene ideje v Evropi gibale v okviru sprejemljivih, trgovsko več ali manj procvitajočih podjetij, se je Maxwellova v svoji ameriški domovini specializirala na prirejanje zabav in ustanavljanje zabavišč v čisto ameriškem duhu. Sloveče gostije, ki jih je prirejala z angleškim in francoskim plemstvom, so se zdele Američanom kar se tiče njihovih presenetljivih učinkov bolj smešne kakor resne. Na večernih svečanostih je prirejala tombole, na katerih so bili dobitek živa teleta, gosti oves in druge domače živali, ki so jih morali bogati gospodje in dame odnašati domov. Sloveča je bila tako zvana scavenger-party, obstoječa v tem, da so se morali udeleženci v razmeroma kratkem času prilepiti las ali brk te ali one slavne osebnosti. Kaj pogosto je pripravila Maxwellova newyorški kriminalni policijske brigade ure, a newyorška mladina je navdušeno sledila njenim prisilnim igrarjem in nočnim lovom za temi trofejami. Ameriški listi so priobčevali o teh zabavah obširna poročila.

Ker so znale ameriške davčne oblasti dobro izkoristiti te zabave in iztinititi iz njih visoke davke pa tudi poštna uprava je imela lepe dohodke od obširne korespondence in telefonskega prometa, je ravnatelj ameriških pošt že davno posredoval pri prezidentu Rooseveltu, da bi se ustanovilo posebno ministrstvo za zabavo, ki naj bi ga vodila Elsa Maxwellova, ker je pač najboljše podkovana v tej stroki, kar je tudi praktično dokazala. Odločitev o ustanovitvi novega ministrstva pa se ni padla, najbrž zato ne, ker ima prezident Roosevelt dovolj drugih težjih skrbi.

Tudi po mrtvili včeraj dopoldne se je poznalo v Ljubljani, da so meščani čakali na novo leto do ranih ur. Popoldne je bilo mnogo manj ljudi na ulicah in prireditvah, v gostilnah in kavarnah kakor navadno ob praznikih v začetku meseca, vendar je povsod ostalo še nekaj veselega razpoloženja preteklih noči.

Mnogi kadilci so včeraj manj kadili kakor navadno. Prvi januar je tako pomemben datum, da se po njem ravno proračuni, začenjajo novi bilančni računi in uveljavljajo seveda tudi nove cene. Ljudje so zvedeli, da se bo podražilo monopolno blago, najprej vžgalice. Včeraj bi naj bile večje škatlice že po 2 din, toda nihče jih ni mogel kupiti. Ljudje so baje pokupili vse stare zaloge ter so založili z vžgalicami tako, kakor da jih nameravajo porabiti za kurivo. Prosili so za ogenj po cestah drug drugega in kazalo bi, da bi jim kdo prodal na cestnih vogalih oglje. Zaradi takšnih malenkosti bi si pa ljudje seveda ne smeli kvariti razpoloženja na novega leta dan.

Silvestrovanje viškega Sokola

Vič, 2. januarja
Tradicionalno silvestrovanje viškega Sokola je tudi na zadnji dan starega leta privabilo v sokolski dvorano veliko število posetnikov ne le z Viča, marveč tudi iz Ljubljane. Kar je dokaz kako priljubljeno

so vse viške sokolske prireditve. Dvorana je bila že kmalu po 21. uri polno zasedena, ko je pod vodstvom br. Notrapa prikoralakala v dvorano znamenita godba iz Kroppe, ki je za svoj prvi nastop doživela navdušeno pohvalo občinstva. Zatem je nastopila trojica bratov, ki so prav posrečeno izvajali sceno treh gluhcev in se je občinstvo nasmejalo od srca, ki pa se je stopnjevalo pri naslednji točki »Začarani stol«, kjer so nastopili Dempsey, Vugova in Kosič. S svojim sigurnim nastopom so želi viharo odobravanje gledalcev. Po kratkem odmoru je nastopila trojica viških komikov Fiki, Dempsey in Cebelnjak, ki so s svojo pevsko točko »Trijie tepčice« zbudili navdušeno odobravanje občinstva. Val pohvale se kar ni hotel početi. Za tem je nastopil br. Notrapast v vlogi zaljubljenca in nazorno pokazal kako razkrivalo svojo ljubezen profesor grammatike, matematike, trgovec, advokat, železnikar, študent in vičan. Smeha ni hotelo biti konca ne kraja.

Višek izredno zabavnega večera pa je bila komična opereta »Pet mrtvih na en mah«, kjer so nastopili v prav posrečenih vlogah Notrapast, Fiki, Cebelnjak, Dempsey in Krožnikova. Izborna godbena spremljava in petje posrednih scen po napetih iz različnih oper, sta zbudili viharo odobravanje poslušalcev. Kmalu se je približala ura slovesa starega leta, v dvorani so ugalsile luči, na odru se nam je pokazala današnji časom pomembna alegorija, ki je želela navdušeno priznanje občinstva. Pred občinstvo je stopil starosta br. Pavle Borštnik, ki je vsem želel srečno, zdravo in zadovoljno novo leto, vsa množica pa je potem ob zvokih godbe zapela »Le naprej brez miru«. Po končanem sporedu se je razvila v dvorani ob igranju domačega Nika-jazza prijetna zabava s plesom, ki je bila končana ob 2. uri v zadovoljstvo vseh številnih posetnikov. Uprava društva izreka vsem bratom in sestram, ki so pomagali, da je silvestrovanje tako lepo uspelo svoje bratsko zahvalo.

Lep mladinski koncert na Sl. Javorniku Nastopil je »Gorenjski slavček« pod vodstvom Karla Lorenca

Slovenski Javornik, 1. januarja.

»Gorenjski slavček« je v nedeljo 29. decembra popoldne priredil v dvorani Mulejeve gostilne na Javorniku božično, združeno s prvim koncertom mladinskega pevskega zbora.

Pevovodja g. Karol Lorenc je z lepim nagovorom otvoril prireditev, pozdravil vse navzoče, ki so se v zelo velikem številu udeležili prve javne prireditve »Gorenjskega slavčka« ter orisal smisel smotrne mladinske glasbene in pevske vzgoje in pomen takih javnih nastopov. Prav posebno je še pozdravil upokojenega šolskega upravitelja g. Janka Barago ter pevovodjo gg. Gerdeja in Mencingerja, ki so se odzvali njegovemu vabilu.

Spored so otvorili mali pevci in pevke, ki so lepo zapeli pesem »Na Gorenjskem je

fletno«, za katero so želi veliko odobravanje občinstva. Sledila je še cela vrsta lepih narodnih in ponarodnih pesmi, ki so silno ugajale občinstvu.

Gorenjski slavček je še zelo mlado mladinsko pevsko in glasbeno društvo. Ustanovljeno je bilo šele 9. septembra lani. Petje in glasbo poučuje trgovec g. Karol Lorenc, star in izkušen pevovodja in glasbeni strokovnjak. Zbor šteje okoli 20 mladih pevcev in pevke, okoli 20 fantov in deklet pa obiskuje glasbene večere.

Akterji g. Karola Lorenca je treba toplo pozdraviti, ker se je v tem delu industrijskega revirja že zdavnaj čutila velika potreba po smotrni mladinski pevski in glasbeni vzgoji in dobri šoli, iz katere bi izšli bodoči pevci in godbeniki.

Navdušeno smo ga pričakali...

Novo leto so pričakali ljudje posebno navdušeno in nestrpno spričo tolikih želja, da bi bilo boljše od lanskega

Ljubljana, 2. januarja
Lansko leto se nam je zdelo dolgo kakor jara kača in nihče ni bil v zadregi za razloge, če je hotel tožiti. Stara pravica ljudi, je sicer, da tožijo vedno o slabih časih ter da šele v bodočnosti proglašajo čase za zlate; zato bi tožili tudi lani, čeprav bi ne bilo tako hudo. Vendar so novo leto pričakovali posebno nestrpno, mnogo bolj kakor pred letom; nad lanskim letom so bili temeljito razočarani. Zato so mnogi naši meščani hoteli dati duška novoletnim čustvom posebno vroče na silvestrovo ter se je zdelo, da ni nihče spal v znameniti noči.

Upajmo, da zaradi tega sloves slabih časov ne bo trpel. Vsi lokali so bili prenapolnjeni in na vseh prireditvah se je trlo ljudi. Toda pomembnejše je, da je povsod vladalo tako veselo razpoloženje, kakor da proslavljamo najmanj konec vojne. Ljudje so res potrební odmora tudi v svojih večnih tožbah nad realnimi časi, zato so se na silvestrovo posebno odločno otresli vseh skrbi in prividov, ki jih sicer mučijo dan za dnem.

Tako se je novo leto moralo hočeš nočeš začeti veselo, ko smo ga pričakovali tako navdušeno, kakr da se je hkrati začela nova doba. Seveda so nam morali prisločiti na pomoč vsi simboli sreče od dimnikarja do prašička. V prašičku so pa ljudje gledali še nekaj več kakor le simbol, kajti v dobi brezmešnih dni in koruznega kruha stoji na piedestalu ob zlatem teletu tudi prašič. Zato si je marsikdo želel sam pri sebi, da bi bilo novo leto prašičje in ne brezmešno, ali da bi bilo vsaj loja dovolj naprdač.

Težko je pa povedati, kaj vse so si ljudje želeli, čeprav so bile želje predvsem prozaične. Ne smemo sicer proglašati ljudi za popolne materialiste, kakor da je bil letošnji novoletni simbol samo pujske; ne, moramo celo reči, da so idealisti, ker si vroče žele, da bi blaga ne vrednotili tako visoko, to se pravi, da bi draginja ne držala naprej. Nekateri tudi sodijo prav po izredno veseli silvestrovi noči, da so ljudje nagnjeni k dobremu v vseh pomembnih besedah, če sicer bi denar cenili nekoliko bolj. Pozabili so varčevati, razen tistih seveda, ki so prisiljeni. No, pravijo, da je silvestrovo samo enkrat na leto in da ga je treba na koncu tako hudega leta tudi primerno praznovati. Baje ni nič tako strašnega tudi, da so se nekateri udeležili še »priprize« silvestrove noči.

Glavno je, da se je vse tako srečno začelo; zdi se, da so letos ljudje stopili v mnogo večjim pogumom v novo leto kakor lani ter da ni več takšne zmede kakor pred letom. Zdaj so ljudje mnogo mirnejši ter se ne boje več tako negotovosti kakor v začetku vojne. Največji strahopetci so se

zdej že zavarovali za »najhujše primere«, večina ljudi pa ima dovolj skrbi od danes do jutri, da bi utegnili misliti ter skrbeti za cela leta naprej. Čas raznih psihoz še sicer ni minil, vendar se ljudje ne puste več tako begati, kakor pred letom. To pa pomeni nedvomno dober začetek leta.

Z začetkom leta je lahko marsikdo zadovoljen tudi zaradi tega, ker je nenadno nastopilo pravo pomladno južno vreme; toplo vreme je za tiste, ki nimajo dobro založenih drvarnic, zelo lepo novoletno darilo. Seveda pa z južnim vremenom ne moremo biti zadovoljni vsi; zlasti so bili razočarani smučarji, ki so se prismočali v novo leto po lužah. Včeraj je v Ljubljani pobralo ves sneg, že na starega leta dan je bilo nenavadno toplo. Ljudem je bilo v prenapolnjenih lokalih vroče. Prejšnje tedne smo se že navadili na mrz, zato se nam je zdelo razlika v temperaturi tem občutnejša.

Nenadno je preminil naš srčno dobri, ljubljani mož, oče, stari oče, tast, gospod

Josip Hauck

podjetnik in posestnik

Pogreb blagega pokojnika bo v petek, dne 3. t. m. ob pol 16. uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

TRBOVLJE, dne 1. januarja 1941.

ZALUJOČA ŽENA Z OTROKI.

A. E. Fielding

Črna mačka prinaša srečo

Roman

III.

Prideta dva nova gosta, večer se zaključil povsem nepričakovano.

Kmalu potem so se mlajši člani družbe razšli. Agnes so klicali k telefonu, Eva je pa odšla na vrt. Ljubila je te poletne večere; sedla je na skrito klopico. Kar je zaslišala v bližini Farrantov glas. — Nekoč sem bil na lovu na volkove; tam je bilo samo plemstvo, neki markiz, neki knez in pa Njegova Visokost. Ves dan smo lovili v gozdu.

— Volkove? — se je začel zvonek dekliski glas, v katerem je Eva spoznala glas komornice, ki ji je pomagala spravljati obleko iz kovčega. Dekle se je zasmajalo, potlej je pa vprašala deloma občudujoče, deloma pa porogljivo: — Oh, gospod Farrant, kaj ste zares streljali volkove, ali pa ste jih samo lovili, kakor lovimo tu pri nas lisice?

— Streljali smo jih, — je odgovoril Farrant kratko. — Volkovi so tam enako pogoste živali, kakor

6 pri nas lisice in Njegova Visokost mi je takrat izrečno rekla, ko smo metali zvečer v kazini karte: Farrant, vi ste moj najboljši prijatelj in neizmerno sem vam hvaležen...

Glasovi so se oddaljili tako, da Eva ni zvedela, za kaj je bila Njegova Visokost hvaležna Farrantu. Počakala je nekaj časa, da sta odšla, potlej je pa vstala in se počasi vračala proti domu. Ko je prispela do okrogle gredece rož, je naenkrat zagledala obrise Farrantove in komorničine postave. Farrant je skušal položiti dekletu roko okrog pasu, ta se mu je pa s škodoželjnim smehom izmuznila in zbežala. Farrant je v okornih skokih hitel za njo. Evo je spomnil ta prizor na favna z nimfami. Čudno vedenje tega Farranta, — je pomislila sama pri sebi. Tu je na obisku, pa začne takoj ljubimkati s komornico. Nadaljevala je svojo pot in ko je bila že blizu oken knjižnice, se ji je zazdelo, da jo kdo tam pričakuje. Ko je pa bolj pogledala, je spoznala, da je silhueta pred domom neka tuja žena v sivi obleki. Stala je tam v senci sloka in mikavna in zdelo se je, da noče biti opažena.

Čim se je Eva približala, se je ženska senca nenadoma zdrnila in ji hitro izginila izpred oči. Eva je potem nadaljevala svoj sprehod in povsem izgubila pojem časa. Kar jo je zdrnil iz sanjivosti ropot. Slišala je, da je nekdo zaloputnil vrata safa. Eva je mislila, da je čisto blizu knjižnice, kajti safe je bil skrit v eni izmed sten te sobe. Pogledala je na zapestilo uro. Bilo je skoraj četrta na deset. Eva je odhitela v salon. Ko je vstopila skozi ena

vrata, sta vstopila skoraj istočasno skozi nasprotna vrata Keith in gospa Stokesova. Obe ženi sta hoteli izgovoriti opazko o tem, kako sta prišli istočasno, ne da bi se bili o tem domenili. Nasta pa prišli do besede. Za njima je planila v sobo Nica Batchelorova, ki je imela vedno pripravljeno ploho besed. Potlej je prišel povsem neopazeno Noel in nazadnje še Phyllis z veliko naglico.

Bala sem se, da pridem prepozno k večernemu kramljanju, — je pripomnila Phyllis. — Ah, bože moj! Te besede so veljale komorniku, ki je bil prišel naznaniti obisk dveh žen, prihajajočih za njim.

Gospa Evansova in gospodična Gaskellova, — je dejal komornik in gospa Stokesova je vstala, da bi ju pozdravila. Pred tem se ji je izpremenil obraz kakor da prevzema vlogo preiskovalnega sodnika.

Sira Henryja ni tu? — je vprašala gospa Evansova nekoliko zasoplo.

Eva je opazila njeno obleko. Ni se mogla motiti. Po obleki je bila to ista žena, ki jo je videla malo prej na vrtu. Bila je krasna obleka iz sivih črk na srebrni podlogi. Okrasni pas je bil srebrn. Edini nakit je bila verižica velikih črnih biserov, očividno imitacija.

Toaletna gospe Evansove je tako zelo zanimala Eva, da se je šele čez nekaj časa ozrla na Alison Gaskellovo. Morala si je priznati, da jo je nekoliko razočaralo to, kar je videla. Gospodična Gaskellova je bila v svoji svetlomodri obleki izredno lepa,

toda izraz njenega obraza je bil preveč hladen, skoraj nepremičen. Njeni svetli lasje so vihrali prosto okrog obličja. Oči so bile hladne, prav tako kakor njen obraz. Njen glas je zvenel gluho. Gospa Evansova je govorila o tem, da ju je sir Henry povabil, naj prideta, ko se bosta vračali iz družbe pri Howardovih, če se že nista mogli udeležiti večerje v Broadbendsu.

Eva je opazila, kako pozorno se je Noel ozrl na njo. Sama je imela vtis, da z gospo Evansovo nekaj ni v redu. Bila je res središče pozornosti. Vzrok ni bila samo njena obleka, temveč nekaj v nji sami, kar je vzbujalo pozornost in zanimanje.

Upam, da ga je komornik obvestil o najinem prihodu, — je vprašala gospa Evansova, ne da bi sedla na primaknjeni stol.

Gotovo, Henry pride vsak čas. Dejal je, da pride ob četrta na deset... in mislim, da je ura že toliko, — je odgovorila Agnes Stokesova. Evi se je zdelo, da je Agnes proti svoji volji zelo razburjena. Nica je pozdravila obe ženi. Pri tem je pa neprikrito ogledovala obleko gospe Evansove.

Kaj če bi malo zaigrali na klavir? — je prosila Phyllis Evo. — Lahko bi kaj zapeli.

Eva je sedla h klavirju in zaigrala staro pesem, starejšo od tega doma. Phyllis jo je spremljala z jasnim, izbornim šolanim glasom.

Med petjem je vstopil v sobo Farrant in opravičil svojo zamudo s tem, da je bil zaspal v svoji sobi. Poljubil je roki novodošlih damama. Phyllis je zapela zadnji stih: